

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ŚRODOWISKA¹⁾**

z dnia 2014 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie zagrożeń naturalnych w zakładach górniczych

Na podstawie art. 118 ust. 4 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. — Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2014 r. poz. 613, ze zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie zagrożeń naturalnych w zakładach górniczych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1129) § 44 otrzymuje brzmienie:

„§ 44. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2016 r.”.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2015 r.

MINISTER ŚRODOWISKA

¹⁾ Minister Środowiska kieruje działem administracji rządowej — środowisko, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 września 2014 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Środowiska (Dz. U. poz. 1267).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2014 r. poz. 850 i 1133. Tekst jednolity nie uwzględnia zmiany ogłoszonej w Dz. U. z 2014 r. poz. 587.

**WYŻSZY URZĄD GÓRNICZY
DEPARTAMENT PRAWNY**

*Dyrektor
Departamentu Prawnego*

Opracowano pod względem
prawnym, legislacyjnym
i redakcyjnym

*Izabela Weresniak-Masri
6.10.2014 r.*

23.09.2014 r.

Przemysław GRZESIOK
Dyrektor
Departamentu Prawnego
Przemysław GRZESIOK

naczelnik Wydziału II

Kamil Zawadzki

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia został opracowany na podstawie upoważnienia zamieszczonego w art. 118 ust. 4 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. — Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2014 r. poz. 613, ze zm.). Na mocy przywołanego przepisu minister właściwy do spraw środowiska został upoważniony do określenia:

- 1) kryteriów oceny zagrożeń naturalnych wymienionych w art. 118 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. — Prawo geologiczne i górnicze, zależnie od rodzaju kopaliny, natężenia zagrożeń, przestrzeni występowania zagrożeń oraz rodzaju zakładu górniczego;
- 2) dokumentacji, w oparciu o którą dokonuje się zaliczeń złóż, pokładów, wyrobisk górniczych, ich części oraz innych przestrzeni w zakładach górniczych, w których występują zagrożenia naturalne wymienione w art. 118 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. — Prawo geologiczne i górnicze, do poszczególnych stopni, kategorii lub klas zagrożeń, innej niż wyniki badań przeprowadzonych przez rzeczoznawcę do spraw ruchu zakładu górniczego oraz opinia tego rzeczoznawcy;
- 3) przypadków, w których zaliczeń, o których mowa w pkt 2, dokonuje się także w oparciu o wyniki badań przeprowadzonych przez rzeczoznawcę do spraw ruchu zakładu górniczego oraz opinię tego rzeczoznawcy.

Wydając rozporządzenie, minister właściwy do spraw środowiska powinien kierować się potrzebą zapewnienia bezpieczeństwa i higieny pracy, bezpieczeństwa powszechnego oraz bezpieczeństwa ruchu zakładu górniczego.

Projektowany akt wprowadza zmianę w zakresie przepisu dotyczącego terminu wejścia w życie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie zagrożeń naturalnych w zakładach górniczych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1129).

Aktualnie, nowelizowany § 44, po zmianie dokonanej rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 26 czerwca 2013 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie zagrożeń naturalnych w zakładach górniczych (Dz. U. poz. 751), ustala termin wejścia w życie rozporządzenia na dzień 1 stycznia 2015 r.

Ze względu jednak na merytoryczne powiązania przepisów nowelizowanego rozporządzenia z przepisami dotyczącymi prowadzenia ruchu podziemnych zakładów górniczych, które zostaną wydane na podstawie art. 120 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. — Prawo geologiczne i górnicze (przepisy te nie zostały jeszcze ogłoszone) konieczne jest zmodyfikowanie terminu wejścia w życie tego aktu, w celu zapewnienia wewnętrznej spójności systemu prawa. Wobec faktu, że nowe regulacje dotyczące prowadzenia ruchu podziemnych zakładów górniczych (udostępnione w 2012 r. w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, na stronie internetowej Rządowego Procesu Legislacyjnego) zawierają w stosunku do dotychczasowego stanu prawnego, ukształtowanego pod rządami ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. — Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2005 r. Nr 228, poz. 1947, z późn. zm.), obowiązującej do dnia 31 grudnia 2011 r., szereg zmian merytorycznych, gdyż zostały zredagowane w sposób spójny z przepisami nowelizowanego rozporządzenia, uznano, że zbyt wczesne w stosunku do przepisów, które zostaną wydane przez ministra właściwego do spraw gospodarki na podstawie art. 120 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. — Prawo geologiczne i górnicze, wejście w życie przepisów wydanych przez ministra właściwego do spraw środowiska mogłoby wywołać znaczącą „niekompatybilność” przepisów dotyczących górnictwa podziemnego, wydanych na podstawie art. 118 ust. 4 tej ustawy oraz przepisów wydanych na podstawie art. 78 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. — Prawo geologiczne i górnicze, utrzymanych w mocy na podstawie art. 224 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. — Prawo geologiczne i górnicze, tj. rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 28 czerwca 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy, prowadzenia ruchu oraz specjalistycznego zabezpieczenia przeciwpożarowego w podziemnych zakładach górniczych (Dz. U. Nr 139, poz. 1169, z późn. zm.). Przykładowo:

- 1) nowa klasyfikacja zagrożenia tąpnięciami przewiduje dwa stopnie tego zagrożenia, a aktualnie obowiązujące przepisy dotyczące prowadzenia ruchu podziemnych zakładów górniczych określają wymagania dotyczące tego ruchu, przyjmując za podstawę trzy stopnie;

- 2) nowa klasyfikacja zagrożenia wyrzutami gazów i skał przewiduje jednolitą klasyfikację obejmującą trzy kategorie tego zagrożenia, a aktualnie obowiązujące przepisy dotyczące prowadzenia ruchu podziemnych zakładów górniczych określają np. dla podziemnych zakładów górniczych wydobywających węgiel kamienny wymagania odrębnie dla: (a) dwóch kategorii zagrożenia wyrzutami gazów i skał (a w ich ramach dwóch stopni zagrożenia wyrobisk tymi wyrzutami) oraz (b) dwóch kategorii zagrożenia wyrzutami metanu i skał pokładów węgla lub ich części (określanych jako kategorie pokładów: skłonnych do występowania wyrzutów metanu i skał oraz zagrożonych wyrzutami metanu i skał);
- 3) klasyfikacja zagrożenia klimatycznego jest nowa, a stosowanie przepisów dotyczących tej klasyfikacji jest uzależnione od prowadzenia książki kontroli tego zagrożenia; z kolei sposób prowadzenia tej książki (która, stosownie do art. 118 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. — Prawo geologiczne i górnicze, jest jednym z elementów dokumentacji, w oparciu o którą dokonuje się zaliczenia stanowisk pracy, w rozumieniu przepisów wydanych na podstawie art. 237¹⁵ § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. — Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.), do określonego stopnia zagrożenia klimatycznego) zostanie dopiero ujęty w przepisach wydanych na podstawie art. 120 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. — Prawo geologiczne i górnicze.

Wobec powyższego, przyjęto, tak jak w pierwszej nowelizacji rozporządzenia, dłuższe *vacatio legis* całego nowelizowanego aktu; uznano, że wystarczające będzie przesunięcie terminu wejścia w życie rozporządzenia na 1 stycznia 2016 r., gdyż do tego czasu powinno wejść w życie rozporządzenie dotyczące prowadzenia ruchu podziemnych zakładów górniczych, wydane przez ministra właściwego do spraw gospodarki. W konsekwencji, do dnia 31 grudnia 2015 r., również w odniesieniu do odkrywkowych zakładów górniczych, zakładów górniczych wydobywających niektóre kopaliny otworami wiertniczymi, zakładów prowadzących roboty geologiczne służące poszukiwaniu i rozpoznawaniu złóż niektórych kopaliny oraz zakładów prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. — Prawo geologiczne i górnicze, obowiązywałyby, na podstawie art. 224 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. — Prawo geologiczne i górnicze, dotychczasowe rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 14 czerwca 2002 r. w sprawie zagrożeń naturalnych w zakładach górniczych (Dz. U. Nr 94, poz. 841, z 2003 r. Nr 181, poz. 1777 oraz z 2004 r. Nr 219, poz. 2227), wydane na podstawie art. 73a ust. 3 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. — Prawo geologiczne i górnicze.

Należy jednak mieć na względzie potrzebę jak najszybszego ogłoszenia nowelizacji, z uwagi na zaawansowane prace istotnej liczby przedsiębiorców, głównie prowadzących wydobywanie węgla kamiennego, nad nowymi planami ruchu zakładów górniczych (z terminem obowiązywania od 1 stycznia 2015 r.), których niektóre znaczące fragmenty są oparte na klasyfikacji zagrożeń naturalnych. Pilne ogłoszenie nowelizacji zapewni spójność tych planów ruchu m.in. z przepisami obowiązującego rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 28 czerwca 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy, prowadzenia ruchu oraz specjalistycznego zabezpieczenia przeciwpożarowego w podziemnych zakładach górniczych.

Dodatkowym, akceptowanym przez projektodawcę, skutkiem wejścia w życie nowelizacji będzie przesunięcie o dodatkowy rok wejścia w życie, niemających aktualnie swojego odpowiednika, przepisów dotyczących:

- 1) zagrożenia osuwiskowego w odkrywkowych zakładach górniczych;
- 2) zagrożenia wodnego w odkrywkowych zakładach górniczych wydobywających kopaliny inne niż węgiel brunatny.

Wobec faktu, że przepisy te dotyczą również np. odkrywkowych zakładów górniczych prowadzących wydobywanie kopaliny na podstawie koncesji udzielonej przez starostę, dodatkowy rok *vacatio legis* umożliwi lepsze przygotowanie się przedsiębiorców do wdrożenia nowych rozwiązań, co będzie miało wpływ na zaistnienie obowiązku stosowania niektórych przepisów rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 8 kwietnia 2013 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących prowadzenia ruchu odkrywkowego zakładu górniczego (Dz. U. poz. 1008).

W przypadku zakładów górniczych wydobywających ropę naftową i gaz ziemny oraz zakładów prowadzących roboty geologiczne służące poszukiwaniu i rozpoznawaniu złóż tych kopalin, zarówno przepisy dotyczące zagrożenia erupcyjnego, jak i przepisy dotyczące zagrożenia siarkowodorowego, nie uległy w nowelizowanym akcie zasadniczym zmianom, a dotychczasowe regulacje są spójne z rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 25 kwietnia 2014 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących prowadzenia ruchu zakładów górniczych wydobywających kopaliny otworami wiertniczymi (Dz. U. poz. 812) oraz ustawą z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy — Prawo geologiczne i górnicze oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1133), która znowelizuje ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. — Prawo geologiczne i górnicze z dniem 1 stycznia 2015 r.

Projekt został umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Ministerstwa Środowiska, stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.), w celu umożliwienia zgłoszenia, w trybie art. 7 tej ustawy, zainteresowania pracami nad przedmiotowym projektem rozporządzenia. Projekt został także udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji (na stronie internetowej Rządowego Procesu Legislacyjnego), stosownie do § 4 oraz § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. — Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. poz. 979), a także na stronie internetowej Wyższego Urzędu Górniczego. Nie wpłynęły jakiegokolwiek zgłoszenia zainteresowania pracami ani inne stanowiska wobec projektu.

Projekt został uzgodniony międzyresortowo.

Zgodnie z opinią Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 9 września 2014 r., projekt nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Oświadczenie co do zgodności projektu z prawem Unii Europejskiej:

Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Ocena, czy projekt aktu podlega notyfikacji zgodnie z przepisami dotyczącymi funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych:

Projekt nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597) i w związku z tym nie podlega procedurze notyfikacji Komisji Europejskiej.

Ocena skutków regulacji projektowanego aktu normatywnego stanowi załącznik do uzasadnienia projektu.

Nazwa projektu

Projekt rozporządzenia Ministra Środowiska zmieniającego rozporządzenie w sprawie zagrożeń naturalnych w zakładach górniczych

Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące

Ministerstwo Środowiska

Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu

Sławomir Marek Brodziński, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska, Główny Geolog Kraju

Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu

Przemysław Grzesiok, Wyższy Urząd Górniczy, Dyrektor Departamentu Prawnego, p.grzesiok@wug.gov.pl, 327361768

Data sporządzenia

29 sierpnia 2014 r.

Źródło:

art. 118 ust. 4 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. — Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2014 r. poz. 613, ze zm.)

Nr w wykazie prac: 70

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Brak spójności pomiędzy znaczącą częścią przepisów dotyczących górnictwa podziemnego, zamieszczonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie zagrożeń naturalnych w zakładach górniczych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1129), wydanym na podstawie art. 118 ust. 4 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. — Prawo geologiczne i górnicze, a przepisami dotyczącymi górnictwa podziemnego, wydanymi na podstawie art. 78 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. — Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2005 r. Nr 228, poz. 1947, z późn. zm.), utrzymanymi w mocy na podstawie art. 224 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. — Prawo geologiczne i górnicze (tj. rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 28 czerwca 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy, prowadzenia ruchu oraz specjalistycznego zabezpieczenia przeciwpożarowego w podziemnych zakładach górniczych (Dz. U. Nr 139, poz. 1169, z późn. zm.)).

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Przesunięcie na dzień 1 stycznia 2016 r. (tj. o 1 rok) terminu wejścia w życie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie zagrożeń naturalnych w zakładach górniczych poprzez nowelizację § 44 tego rozporządzenia w ten sposób, by data jego wejścia w życie odpowiadała przewidywanej dacie wejścia w życie przepisów regulujących prowadzenie ruchu podziemnych zakładów górniczych, które zostaną wydane przez ministra właściwego do spraw gospodarki na podstawie art. 120 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. — Prawo geologiczne i górnicze.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Nie dotyczy

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Organy administracji rządowej	Organy nadzoru górniczego (Prezes Wyższego Urzędu Górniczego, dyrektorzy 10 okręgowych urzędów górniczych, dyrektor Specjalistycznego Urzędu Górniczego)	Przepisy powszechnie obowiązujące	Zapewnienie wewnętrznej spójności przepisów dotyczących górnictwa podziemnego stosowanych przy wykonywaniu ustawowych obowiązków w zakresie nadzoru i kontroli.
Przedsiębiorcy górniczy	Wszystkie podmioty prowadzące działalność regulowaną działem VI ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. — Prawo geologiczne i górnicze (około 11100 podmiotów)	Sprawozdanie z działalności urzędów górniczych w 2013 r.	Zapewnienie wewnętrznej spójności systemu prawa dotyczącego górnictwa podziemnego, uporządkowanie regulacji istotnych dla funkcjonowania przedsiębiorców górnictwa podziemnego. Przesunięcie wejścia w życie (niemających obecnie swojego odpowiednika) przepisów dotyczących zagrożenia osuwiskowego w odkrywkowych zakładach górniczych oraz zagrożenia wodnego w odkrywkowych zakładach górniczych wydobywających kopaliny inne niż węgiel brunatny.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Ze względu na charakter zmian, planuje się odstępianie od przekazania projektu do konsultacji publicznych i opiniowania. Szerokie konsultacje dotyczyły aktu nowelizowanego, a określając w 2013 r. odległą datę wejścia w życie, kierowano się potrzebą zapewnienia spójności z przewidywanym terminem wejścia w życie przepisów wydawanych przez ministra właściwego do spraw gospodarki na podstawie art. 120 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. — Prawo geologiczne i górnicze.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Docho dy ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												

Źródła finansowania

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							

Niemierzalne	(dodaj/usuń)	
	(dodaj/usuń)	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu		
☒ nie dotyczy		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).		☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:		☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.		☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
Komentarz:		
9. Wpływ na rynek pracy		
Nie przewiduje się oddziaływania projektowanego rozporządzenia na rynek pracy.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☒ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu		
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Wejście w życie projektowanego rozporządzenia — 1 stycznia 2015 r.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Efekty projektu nie wymagają ewaluacji. Projekt ogranicza się do zmiany terminu wejścia w życie rozporządzenia.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		

